

gik videre, end den preussiske Regjerings Interesser formentlig fordrede. Efter den danske Statsret ere nemlig af de i Slesvig bosiddende Personer kun Saadanne danske Statsborgere, som i Overensstemmelse med Wienerfredens Artikel 19 have opteret for Danmark, tilligemed deres inden den 16de November 1864 fødte Børn, og endvidere Personer, der, fødte i Kongeriget, efter den nævnte Datum have taget Bopæl i Hertugdømmet, uden at lade sig naturalisere der. Den tydske Lovgivning betragter derimod ikke blot de ovennævnte Personer som danske Statsborgere, men udstrækker dette Begreb ogsaa til deres Efterkommere i uendelige Grader, forsaavidt de ikke have ladet sig naturalisere eller for Kvindernes Vedkommende have indgaaet Ægteskab med Tydske. Dersom den paatænkte Foranstaltning nu indskrænkedes til de Børn, som efter den 16de November 1864 i Hertugdømmerne ere fødte af Danske, der i Henhold til Wienerfredens Artikel 19 have vedligeholdt deres danske Undersaatsforhold, samt til Børn, der af senere indflyttede Danske ere fødte, efterat Forældrene havde taget fast Bolig i Hertugdømmerne, vilde Foranstaltningen ikke berøre de Personer, der efter dansk Opfattelse ere danske Undersaatter, og den vilde derhos være i Overensstemmelse med, hvad der i Danmark er tilstaaet tydske Undersaatter. Og paa den anden Side vilde den preussiske Regjering desuagtet i det Væsentlige derved have opnaaet, hvad den kunde ønske, idet alle de i Hertugdømmerne efter 16de November 1864 fødte Børn vilde vedblive at falde ind under den paatænkte Foranstaltning. — Ministeren haabede, at den preussiske Regjering i det Anførte vilde finde tilstrækkelig Grund til at modificere den paatænkte og, som det syntes, ganske exceptionelle Foranstaltning i den foreslaaede Retning, og tilføiede endnu, at den danske Regjering af den Reservation, som de preussiske Kommissærer toge i den i Mabenraa den 16de Januar 1872 undertegnede Slutningsprotokol, maatte anse sig berettiget til at antage, at der kun vilde kunne opstaa Spørgsmaal om eventuelt at paalægge de „tilkommende Generationer“ videregaaende Forpligtelser end dem, der hidtil havde bestaaet for de i Hertugdømmerne bosatte Danske.

I Henhold hertil søgte Hr. Dvaade den 5te Januar en Samtale med den tydske Statssekretær, Grev Hatzfeldt. Denne henholdt sig til, hvad den tydske Gesandt i Kjøbenhavn allerede havde udtalt og svarede tillige paa Hr. Dvaades Spørgsmaal, at den Bekjendtgjørelse, som skulde sætte Foranstaltningen i Kraft, vel ikke endnu var udgaaet, men at Terminen derfor maatte anses som meget nærførestaaende. Hr. Dvaade udviklede den danske Regjerings Opfattelse af den tilsigtede Foranstaltning i den i Instruxen af 3die Januar angivne Retning og yttrede det Haab, at Statssekretæren vilde virke for en antagelig Ordning af Sagen og ved sit Foredrag for Rigskansleren søge at stemme denne gunstig derfor. Statssekretæren syntes villig dertil, saavidt det kunde forenes med de Hensyn, der skuldes de indre Autoriteters Kompetence.

Da den danske Regjering i de følgende Dage Intet hørte om Sagen, bestræbedes den i den Tanke, at dens Bemærkninger havde gjort det tilsigtede Indtryk paa behørigt Sted, og at den preussiske Regjering havde fundet dens i den mest maadeholdne Form fremsatte Begjæringer vel begrundede, saa at Foranstaltningen ikke vilde blive bragt i Udførelse i den paatænkte Form. Desto ubehageligere var dens Overraskelse, da den den 17de og 18de Januar af danske og tydske Aviser saae, at Bekjendtgjørelsen, uforandret som den var bebudet, var udgaaet allerede den 7de s. M., uden at der senere var givet den danske Gesandt endog blot en Underretning derom. Den kunde ikke føle sig tilfredsstillet ved, at Bekjendtgjørelsen var foretagen af det preussiske Indenrigsministerium, selv om det var stet uden Udenrigsministeriets Vidende, da Sagen havde en international Karakter, og det paa-